

DRŽAVNO TEKMOVANJE V ZNANJU LATINŠČINE 2017

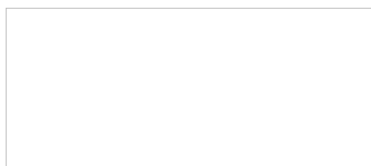
17. marec 2017

Čas pisanja: **120 minut**

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

*Tekmovalci prinesejo nalivno pero ali kemični svinčnik
ter latinsko-slovenski slovar.*

IPSA SCIENTIA POTESTAS EST

NAVODILA TEKMOVALCEM

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte tekmovalne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Vpišite svojo šifro v zgornji okvirček.

Tekmovalna pola vsebuje tri naloge. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 125. Za posamezno nalogo je število možnih točk navedeno v tekmovalni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v tekmovalno polo v za to predvideni prostor. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo.

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič točkami.

Zaupajte v svoje zmožnosti ter bodite pozorni na podrobnosti; *amat victoria curam*. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima šest strani.

De Marco Antonio

Marcus Antonius, qui cum Octaviano et Marco Lepido¹ triumvir fuit, senatorum magnam partem proscriptionibus illis, quibus nihil magis foedum fuit, supplicio² affecit vel exilio multavit. Inter illius victimas fuit etiam Cicero, cuius caput, a militibus obruncatum, in rostris³ expositum pependit.⁴ Postea, cum Asiam et Orientem tenebat, repudiavit⁵ sororem Caesaris Augusti Octaviani, Cleopatramque, reginam Aegypti, duxit uxorem. Contra Parthos⁶ etiam ipse pugnavit. Primis eos proeliis vicit, regrediens tamen fame et pestilentia⁷ laboravit et, cum instabant Parthi fugienti, victus recessit. Hic quoque ingens bellum civile movit hortatu Cleopatrae, quae, cupiditate muliebri mota, etiam in Urbe regnare optabat. Victus est ab Augusto navali pugna clara apud Actium, ex qua fugit in Aegyptum et, cum omnes ad Augustum transierunt, ipse se interfecit.

(Eutropius: Breviarium ab urbe condita)

¹ Marcus Antonius, Octavianus, Lepidus: člani drugega triumvirata

² supplicium, -ii: smrtna kazen

³ rostra, -orum: govorniški oder na forumu

⁴ < pendeo 2

⁵ repudio 1, repudiavi, repudiatum: odslovim, naženem

⁶ Parthi, -orum: Parti

⁷ pestilentia, -ae: nalezljiva bolezen, kuga

2. **Odgovorite** na vprašanja oziroma **upoštevajte** navodila nalog k latinskemu besedilu.

_____/40

Kamorkoli se obrnem, vidim, da se staram ... (po Seneki, Epistulae morales, I, 12)

1 Ubicumque argumenta senectutis meae video. Veneram
in *suburbanum* meum et querebar de impensis aedificii
3 *dilabentis*. *Vilicus* mihi dixit: non esse neglegentiae suae
vitium, omnia se facere, sed villam veterem esse. Haec
5 villa inter manus meas crevit: quid *mihi futurum est*, si
tam *putria* sunt aetatis meae saxa?
7 *Iratus illi* proximam occasionem stomachandi arripio.
“Apparet – inquam – has *platanos* neglegi: nullas habent
9 *frondes*. Quam *nodosi* sunt et *retorridi rami*, quam tristes
et squalidi trunci! Hoc non *accideret*, si quis has
11 *circumfoderet*, si *irrigaret*.” Iurat per genium meum: se
omnia facere, in nulla re *cessare* curam suam, sed illas
13 *vetulas* esse. Quod intra nos sit: ego illas posueram, ego
illarum primum videram *folium*. [...]
15 Debeo hoc suburbano meo, *quod* mihi senectus mea,
quocumque adverteram, apparuit.

suburbanum, i n.: vila, pristava pri Rimu
dilabens, -ntis < dilabor

vilicus, i m.: upravnik (vile)

mihi futurum est: me čaka
puter, putris, putre: trhel

iratus illi: jezen nanj

platanus, i f.: platana (drevo)

frons, frondis f.: listje

ramus, i m.: veja

nodosus 3: grčast; **retorridus 3:** suh

truncus, i m.: deblo

tristis, e: klavrn, usahel

squalidus 3: razpokan

non accideret: se ne bi primerilo, pripetilo
circumfoderet, irrigaret: če bi okopaval,
zalival

cesso 1: popuščati

vetulus 3: star

quod intra nos sit: (naj ostane) med nama

folium, ii n.: list

quod: da

a) Vprašanja k 1.–6. vrstici:

- Zakaj se je Seneka pritoževal, ko je prišel na svoje posestvo?
- Kaj mu je upravnik odvrnil? Prevedite tisti del besedila, ki odgovarja na to vprašanje.
- Seneka se sprašuje, kaj čaka njega (*quid mihi futurum est*), če ...
Dopolnite poved tako, da prevedete nadaljevanje: *si saxa aetatis meae tam putria sunt*.

b) Vprašanja k 7.–14. vrstici:

- Kaj vse Seneka upravniku v jezi očita? V slovenščini povzemite del besedila, ki odgovarja na to vprašanje.

- Kako upravnik Seneki odgovori na njegove očitke? V slovenščini povzemite del besedila, ki odgovarja na to vprašanje.

c) Ob celotnem besedilu razmislite in pojasnite, kaj je bil pravi razlog, da se je Seneka vznemiril in na upravnika razburil bolj, kot bi morda pričakovali.

d) V besedilu je 7 konstrukcij akuzativa z infinitivom. Izpišite štiri:

e) Iz besedila izpišite vse glagole (4), ki so zloženske s predpono ad-, ter navedite njihove osnovne glagole (npr. affero < ad- + fero):

f) Analizirajte obliko *stomachandi* (8. vrsta) in **prevedite** navedek: *proximam occasionem stomachandi arripio*. **Pojasnite**, kako in od kod je glagol dobil svoj pomen ter primerjajte s slovenščino.

g) Naslednje misli o starosti in staranju dopolnite z manjkajočimi besedami s spodnjega seznama. Besed na izbiro je več kot misli.

Senectus ..... morbus est. (Seneka ml.)

Senectus plena est ....., si illa scias (znaš) uti. (Seneka ml.)

Senectus ipsa est ..... (Terencij)

Senectus aetatis est ..... tamquam fabulae. (Cicero)

Senectutem plurima opprimunt .....

voluptatis

valetudo

incommoda

finis

insanabilis

morbis

incipit

